

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל, טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד...

פניני הלכה

נמצא בעמוד השלישי

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

שפה אחת (בראשית יא. א)

כתב מהר"י גיזפאן בחיבורו 'מנחת יהודה' בזה"ל: שפה אחת גימטריא לשון הקודש (מקדש מלך פרשת תרומה דף קכ"ב בשם הרב הא"י ז"ל).

שפה אחת, לשון הקדש, היה כח בידם להשפיע ולהמשיך הדברים לרצונם כי שם צינור השפע העצמי ופנימי שהוא במטטרו"ן שהוא הדעת שביצירה והוא ברית הלשון, ואנשי הפלגה היו מצליחין בעובדיהון במימרא דפומהון ושם הפה האמיתי שנקבע באור העצום דיסוד אימא, אבל אם נאמר בהם ויהי בנסעם מקדם הוא צד הפנים והדעת הוא המזרח, היא בחינת הקליפה הנמצאת לכל הנוסע מהקדושה ושוורש חיותה נמשך לה מאחורי הדעת והוא ניצוץ היוצא דרך בקיעה והיינו בקעה, והם הרשעים היו רוצים להמשיך אור הפנים לשון הקודש לצד האחור ולתקן זעיר ונוקביה דקליפא חס ושלום, ואם יעשו כך מוכרח העולם ליחרב, ולכן הוצרך להוציא מהם לשון הקדש ולמסור להם שבעים לשונות להיותם תחת שבעים שרים חיצונים הסובבים את הקדושה ובהם דווקא בעשיה, ואמנם צריכים הם לחיותם אור מהקדושה יוצא דרך בקיעה והוא מתגלגל ויורד עד מקום השרים והוא סוד צירופים רבים וחלופים משונים עד שמרוב הצירופים והחלופים משתנות הלשונות לפי שינוי השפע. (אור תורה בשם מקדש מלך פרשת פינחס בפירוש הרמ"ז דף קכ"ט עמוד א'). עכ"ל.

מעלת לשון הקודש גדולה היא מאוד והיא אחת הדברים שבזכותה נגאלו אבותינו וכדברי המדרש (שיר השירים רבה פרשה ד') רבי הונא בשם בר קפרא בזכות ארבעה דברים נגאלו אבותינו שלא שינו את שמם ולא שינו את לשונם וכו'. וכאשר הייתי אברך צעיר נפלאתי על אשר אמר לי אחד מזקני אחינו האשכנזים, וכך היה המעשה: חיפשתי כתובת כל שהיא בב"ב, וע"כ שאלתי לזקן שנקרה לפני. הזקן השיבני בשפת אידיש. אמרתי לו, אינני מבין אידיש. הפטיר הזקן כנגדי "כל יהודי צריך לדעת אידיש!!" ואח"כ הסביר לי בעברית כיצד להגיע למקום, ע"כ. ואני העני בדעתי לא השכלתי הבין דבריו, למה כל יהודי צריך לדעת אידיש? אך לאחר זמן הסבירו לי טעמם. האחד מפני שהם רצו להבדל מן הגויים בארצותם וע"כ הייתה שפתם אידיש ולא גרמנית ככל הגויים אשר שם. והטעם הנוסף, מפני שסוברים שלשון הקודש מעלתה רמה ונישאת, ואין ראוי לדבר בשפת הקודש דברי חול.

והן אמת שהטעם הראשון היה מצוי אצל אבותינו כפי ששמענו מהזקנים שהתימנית המדוברת בפי אבותינו אינו השפה הערבית המצויה בפי הגויים וכושרצו לסגנון מכתב לאימאם (המלך) וכיו"ב, היו נותנים לאדם שידוע היטב שפתם ולשונם לכתוב המכתב. אך הטעם השני שהיא שפה קדושה מאוד ולכן לא משתמשים בה לדברי חול, לא היה שייך אצל אבותינו בתימן מפני ששם הנשים לא ידעו קרוא וכתוב וממילא כולם דיברו בתימנית השגורה בפייהם. אך ניתן ללמוד מאבותינו הקדושה לאחר שעלו ארצה, שאף הת"ח לא חששו לטעם זה ודיברו בלשון הקודש גם בענייני חולין. ובכלל, טעם זה הינו מחודש. שהרי למדנו מהמדרשים הנ"ל שקודם דור הפלגה גם הגויים דיברו בלשון הקודש עד שבלל ה' שפתם מפני שרצו להשתמש עמה לדברים לא טובים.

וכבר ידוע לידועים ששפת לשון הקודש השתבשה במשך הדורות הן מחמת ריבוי הגליות והן מחמת אותו האיש "ממית השפה העברית" ב"מ, אשר אשתו הייתה הראשונה שפרצה בירושלים עיקות ת"ז את חומות הצניעות, והוא מת בשבת כשקולמוסו בידו, ואכמ"ל. והעדה היחידה ששמרה לשון הקודש בדקדוק רב ובביטוי נכון היא עדתנו יהודי תימן יע"א, וכמו שהאריכו ע"ז בהרבה ספרים וחלקם העלנו בשנים שעברו עלי גיליון זה.

אלא דא עקא מאז שעלו אבותינו לארצנו הקדושה, עקב קיבוץ הגליות, גם בפי מהרבה מבני עדתנו נשתבשה השפה, ואין בכונותינו כאן רק על ההוגים ח"ת בלשון כ"ת ועי"ן בלשון אי"ן וטי"ת תי"ת וכיו"ב, דזה ב"ה כולם יודעים שזה טעות מוחלטת ללא כל ספק ורבב. אלא ר"ל אף על ענייני שמות האותיות ומוציאהן, ושמות עצם וכינויים רבים, כגון חוּמֶשׁ שאומרים חומש, רְבִי שאומרים רבי ועוד רבים לאין מספר. וב"ה שזכינו ובת"ת "עטרת חיים" מלמדים את הילדים את כל מה שאפשר גם בדברים אלו ואף מסבירים להם נימוקיהם במה שלא ידעו, אך עדיין רוב ככל הציבור אינו נמנה על שימור שפת הקודש המרוממת מכל השפות. ואם לא ננחיל בילדינו מסורת נפלאה זו, אם אין גדיים לא יהיו תיישים ה"י, ולכן מחובת כל אדם ואדם באשר הוא ללמד בניו לדבר נכונה כרצון בוראו, ובדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו. והקב"ה יצילנו משגיאות ויראנו בתורתנו נפלאות, אכ"י.

יבורך משפע בריכה העליונה, אשר עשהו ה' לנו לטובה, ידידנו משכנר הימים, המסייע רבות למען ילמדו בגנים, עו"ד רבי ארעון סזון הי"ו. יה"ד שיאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו געעמים, ויראה ברכה בעמלו כל הימים, וכל זרעו ילכו בדרכי מישרים, ויהיו כאבותינו הקדושים עם אורך ימים ושנים, עושים נחת רוח ליוצר עולמים.

מחידושי רבותינו

אלה תולדות נח (בראשית ו. ט)

זהו ש"ה טובה חכמה עם נחלה ויותר לרואי השמש. הכתוב מדבר בצדיקים כשיטיב להם הקב"ה מוסיפין

חכמה ויראה ועובדים ה' בנחת ומכונים לבם לאביהם שבשמים בכל מעשיהם, והוא שכנה אותם הכתו' רואי השמש, ר"ל משיגי האמת שהוא כשמש בהיר,

וכך הם החסידים מתאווים בכל דור ודור להניח להם הש"י מכל המצרים והמעיקים ולהרויח להם

בפרנסתם למען יפנו לעבודת הש"י בנחת ולא בצער ומחכים לגאולה לזאת הסבה האמתית. וכך או"ל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות בלבד, ר"ל שינוחו משעבוד המלכויות וישתעבדו לאביהן שבשמי' ומצירים על הסבה שגורמת להן לכל זה כענין שנאמר: תחת אשר לא עבדת את ה' אלדיך. לכך היו מתאווים יחידים השרידים הוא ששלמה אומר: טובה חכמה עם נחלה עם מי שיהיה נחלת ה' לבד כענין שנאמר: כי חלק ה' עמו, וכה"א ולשרידים אשר ה' קורא, וכה"א ונחל ה' את יהודה חלקו. אבל הרשעים כשיראו נחת רוח ושלוחה ושקט ושאנן הם מוסיפים בריבוי התאוות ומרצים את יצרם הרע, והם באישון לילה ואפילה, ועליהם נאמר: ועתה לא ראו אור בהיר (הוא) בשחקים. וכן אתה מוצא בדור המבול על שהיו בטובה עצומה שאין למעלה ממנה בעטו וקלקלו מעשיהן והשחיתו דרכם, ולא דים אלא שהם מקלקלים בשם מן השמות ומכשפים היו לתקן העבירה כענין של הנפילים היו בארץ בימים ההם והם אנשי השם, ר"ל שיעשו מה שיעשו באשה מן הנשים היפות ויולדות להם ומוסיפים לבקש אחרית לנות עמהם. וכה"א ירבו עצבותם אחר מהרו. מאי אחר מהרו, כלומר, אחר שילדו הראשונות נפסלו בעיניהם ומבקשים אחרות. המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם. אותו השם שהיו עוסקים בענינו, היה מתקן להם איזה דבר שירצו. חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו. מי גרם להם כל זה, השלוחה והמנוחה שהיו בה כענין שנאמר אלה תולדות נח, ר"ל סבת כל זה המנוחה שהיו בה. מה כתיב בתריה ויולד נח שלשה בנים. כשראה נח מעשה דור המבול קרא לבניו שמות על שם המאורעות. את שם — ר"ל המנוחה הולידה להם חכמי השם, שהיו מחללים אותו לרצונם. ומה הוא רצונם את חס — ר"ל חמום שכבת זרע כמו שאמר: כי השחית כל בשר את דרכו. ואת יפת — בנשים היפות האמורות למעלה כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו, לרמז על זה שאמרנו. ועל שהשחיתו דרכם נשטפו מן העולם ואבד זכרם ולא יהיה להם חלק לעולם הבא.

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לזווג הגון מהרה
זיו בן שמעון
אשואל הי"ו

כשבאו דור הפלגה נתייעצו בינם לבין עצמם, אמרו: לא נשטפו דור המבול אלא בעבור שהשחיתו בעבירה אלא בואו ונפרוש ממעשיהם שלא נישטף כמותם. אבל השם שהיה עמהם, השאיר אותו עמנו להשתמש בו ולא כמותם כענין שנאמר: הבה נבנה לנו עיר, הוא שהיה עמהם. ונתכוננו בזה להמשיך להם השפע ממערכת הכוכבים, באופן שכל טוב בא להם ולסלק מעליהם כל רע היורד לתחתונים מן המערכת. ולפי שצריך להבין היטב סדר כונתם נתחיל לבאר איך היתה מחשבתם.

תא שמע. נאמר בפרשת אנשי מגדל ועתה לא יבצר מהם. פירשו רבים מלת יבצר לשון מניעה כתרגום לא יתמנע, וקשה, כי בסוף אמר ויפץ ה' אותם ויחלדו. א"כ מה ת"ל ועתה לא יבצר מהם והרי מנעם בלבול לשונותם ופזרם לדי' רוחות העולם. ולפי זה הדבר היה ראוי להניחם על מה שהסכימו ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמר לעשות, ולא איש אל ויכוז. וזה היה יותר גדולה בחוק הש"י להניח אותם ולראות מה אחריתם עד שייגעו לריק. ועוד שאם כונתם היתה כמו שאמרנו ז"ל לעלות לרקיע היו ראויים לשטיפה מכל וכל כדור המבול ואין לך כפירה יותר מזאת. ולמה לא נגזר עליהם אלא בלבול ופזור לבד. להורות שעוונם לא היה בתכלית הרע הגמור להאבידם ולמחות זכרם מן העולם. וא"ת שעדין היה העולם שמם אחר דור המבול ולא רצה הש"י לאבד עולמו הוא בעל היכלת הגמור ובראשונה אחרונה, כמו שמילא את העולם מאחר כך יהיה, ואין לפניו מעצור יתברך. ומה שנראה לי בזה אחר העיון בדברי רשב"י בספר הזוהר כי הרי ע"ה משתדל להעמיק הענין מכל וכל וכשהוא מדבר בסתרי תורה מגלה טפח ומכסה טפח, וזה שהבנתי מכל דבריו בכונת אנשי מגדל. אחר שידעו שהנהגת השם בעולם השפל ע"י גלגל וכוחותיו וכוכביו הן לטוב הן לרע, רצו להמשיך אליהם השפע הטוב המצוי במערכת הכוכבים ויהיה נמשך אליהם לבדם ולא לאחרים במעשה חכמה היתה אצלם בשם מן השמות שהיה עם דור המבול, וזה אמרו: נעשה לנו שם פן נפוז. מפני זה אפשר שיועילו במעשיהם כסבורים כי להם לבדם נתנה הארץ, לפיכך, לא יבצר מהם. ר"ל, אפשר שיועילו במחשבתם ואפילו לא יבצר ממך מזמה, שענין כלם לשון מבער, ערים בצורות וכיוצא בזה. וכל רז לא אניס לך. וכאן לא יהיה זה הענין רחוק, כי כונתם להוריד השפע והאצילות הטוב שבכח הכוכבים להם לבדם ולא ישאירו שום טובה לזולתם וזה אינו ראוי, כי ה' השפיע הטוב לכל העולם מקצה הארץ ועד קצות הארץ, לפיכך, עשה להם ה' היפך מחשבתם ובלבל לשונותם ופזרם בדי' רוחות העולם תחת שרצו לעקר הכוונה האלדית נעקרו ממקומם כפי דינם לא שיעקרו מכל וכל, כי אין לפניו עולה (לא) שימות אדם בלא חטא משפט מות והוא דן המחשבות יתברך. ואם תאמר אמר וכי אפשר לב"ז לקלקל פמליא של מעלה ויהפוך רצון הש"י, ותשובתו כך היא: שהש"י גלה סודו ליראיו למען תהיה אהבתו ויראתו קבועה בלבם. ואפשר שימסר הסוד ההוא לאנשים ריקים ופוחזים לא יחוסו על כבוד קונם כבלעם וסיעתו שרצה לעקר אומה שהיא סגולת הש"י, לולא רחמי של הקב"ה כענין של ויהפך ה' אלדיך לך את הקללה לברכה. וישו הנצרי שר"י עשה כמה פלאות בכח השם עד שטעו אחריו הרבה מישראל, ורבים מעמי הארץ הלכו אחריו לפי מעשיו. וזה המשוגע וספרו המצוי אינם ריקים משם מן השמות, והראיה כשרוצים ללחש איזה לחש, הן להסיר חולי או שד או להכיר גנב אומרים פרשה מאותן ההבלים ויועילו במעשיהם, ללמדך שהמתקנים להם זה הספר המזויף תיקנו דרך שם מן השמות הקדושים או ההיפך ע"ד מה שפירשו ז"ל בפסוק ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות שפירשו, שם טומאה מסר להם באותן המתנות שהן קבועות בלחישות בספרים להמשיך אליהם איזה שפע ממערכת הכוכבים ע"י הגייתם בו. וזה גלוי ומפורסם שיש מהם מי שיבחרו מאותו הספר המזויף פרשיות ידועות והוגה אותם בכל יום ומנוסים להצלחה, כל זה על רוב עונינו כמו שאמר הנביא: באו ימי הפקודה באו ימי השלום, אויל הנביא משגע וכי על רב עתך ורבה משטמה. וכביכול שביטל כח התורה ונצחו אותנו לחלשותינו כאמרם, אם אתם אמת ותורתכם אמת למה אתם משועבדים תחת כל אומה מצויה בעולם וכל זה למען ענותינו לנסותינו אם נעמוד באמונתנו, וכן דוד אומר: לא נסוג אחר לבנו, כי עליך הורגנו כל היום. וכה"א אשר חירפו אויביך ה' אשר חירפו עקבות משיחך, במה שנקבע להם בשם מן השמות. כך אנשי מגדל מחשבתם היתה שהש"י ישפיע להם טובה לבדם וזה היפך המחשבה העליונה, כי טוב ה' לכל ורחמי על כל מעשיו.

(יצידה לדרך' למהר"י צאהרי זצ"ל)

להצלחת
ר' אברהם בן זכריה מדויל הי"ו הוא וב"ב

לרפואת
צבי בן מארי יחיא יצחק שלום בשכחע"י

לעילוי נשמת
מרדכי בן שלמה חסיד
ובן עמי בן בנימין עוזיירי, תנצב"ה

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לרפואת
יוסף בן משה דנין
בשכחע"י

מהליכות אבותינו

חיבורי ופירושי אבותינו על התורה בכתב ובע"פ מוהר"ר יחיא אלשיך זצ"ל דיבר בעניין זה והועלו דבריו על הכתב בספר 'רבינו יחיא אלשיך' עמ' י"ז וז"ל:

הנה רבים תמהים ושואלים, למה אין הרבה חיבורים מחכמי תימן. והתשובה לשאלתם היא, משום שרוב חכמי תימן, נהגו ענוה בעצמם, וטענו שדי להם ללמוד בספרים, שכבר חוברו ונכתבו על ידי חכמים גדולים.

והיו כאלה שלא יכלו לכתוב, מחמת רוב ענים ודחקם. כי הם עסקו בתורה, וגם היו צריכים לעבוד, כדי לפרנס את עצמם ואת בני משפחותיהם. ולא רצו להטיל פרנסתם על הצבור, כי רצו לקיים את הכתוב (תהלים קכח, ב) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך. שעליו דרשו חכמינו ז"ל (אבות פ"ד מ"א), אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא. ומה גם שרוב הצבור, היו גם כן עניים, ולא רצו לדחקם עוד יותר.

ובאמת, היו הרבה מחכמי תימן, שחברו ספרים. אם בהלכות, ואם בדרושים, ואם בשירים ופיוטים. אך משום, שלא היה בית דפוס ליהודים בתימן, ולא יכל המחבר להוציא את ספרו לאור, היה מצניע את החבור אצלו. וקרה לפעמים, שבניו לא ידעו את ערך החיבור, ובפרט אם מת אביהם, ועדיין הם קטנים, ולא שמרו את החיבור. ואף אם בניו שמרוהו, לפעמים בני בניו, או אף אחרי כמה דורות, לא ידעו בערך החבור ומי חברו, והטמינוהו בתוך הגניזה. וביותר, בזמן שעלו ארצה, לא נתנו לב, להעלות את החיבורים. ומי יודע, כמה חיבורים נגזזו, במיוחד בכפרים הרחוקים והנידחים.

זקני תימן אומרים. שיש עוד סיבה, למה שלא נמצאו הרבה חבורים בתימן. והיא, שבזמן שאבותינו גלו למוזע, ידעו שעתידיים הם לחזור. ולכן לא לקחו את כל ספריהם וחבוריהם, אלא השאירו הרבה מהם בבית הגניזה, של בית הכנסת בצנעא, והפקידו עליהם שומר גוי. וכשחזרו, ראו שהכל היה למאכולת אש. הגוי הזה טען, שהדליקה פרצה מעצמה. ועל כל פנים בדליקה הזו, אבדו כל החיבורים, ומרובם לא נשאר זכר. וכעת עדיין מוצאים לפעמים, כתבי יד מחבורי חכמי תימן, בספריות ובגניזות אשר עדיין לא יצאו לאור. עכ"ל.

מנהגינו בהיתר חמאה ולבן של גוים וההלכה בזה היום כתב מרן הגר"י רצאבי שליט"א בשע"ה יו"ד סי' קל"ז ה"ב וז"ל:

חמאה של-גויים, לא גזרו עליה חז"ל (מפני שאין בה החשש שיש בגבינה כנוצר לעיל סעיף י"ט) ומותרת אף-על-פי שלא ראה ישראל את עשייתה, ואף לא ראה את החליבה. וכן הוא מנהגינו, וגם מנהג הרבה מנפוצות ישראל. ומכל מקום יש מן הגאונים שאסרו אותה מפני צמצוהי-החלב שנותרים בה, והרי בכל חלב שלהם יש תערובת של-חלב-בהמה טמאה (כדלעיל סעיף י"ז). והכריע מרן בשלחן ערוך שבמקום שנוהגים בה היתר, אין למחות בהם. ובמקום שאין מנהג ידוע, יכולים לבשלה עד שילכו ממנה צמצוהי החלב, ואז היא מותרת ע"כ. וכתב רבינו הרמב"ם שאם בישל גוי את החמאה, היא אסורה. וטעמו מפני שהוא סובר שסתם כלי-גויים הם בני יומם, דהיינו שחוששים שבישלו בהם דבר-איסור בתוך עשרים וארבע שעות, ואם-כן מה שפלוע בדפני הכלי נותן בחמאה טעם לשבחה. אבל מנהג העולם בקהילותינו בתימן להקל אפילו באופן זה וזולתי מקצת פרושים, מפני שחיותם היתה תלויה בזה ואי-אפשר להם בחמאה של-יהודים מפני העוני, כי רק יהודי אחד מאלף היה יכול לגדל פרה באיבוסו, ולכן סמכו בזה על רוב הפוסקים החולקים וסוברים שסתם כלי-גויים בחזקת שאינם בני יומם, ואם-כן הם נותנים בחמאה טעם לפגם ומותרת. הלכך בזמנינו כאן אין שייך היתר זהמו: עכ"ל.

ובעני יצחק (שם אות מ"ו) ביאר וז"ל: דומיא דכתבינן לעיל בהלכות טריפות סימן קכ"ו סעיפים ג' ד', ובהדיא השוה מהרי"ץ בתשובתו (הנו' לעיל הערה מ"ה) נדון דידן לטריפות. והמדובר כאן בחמאה כגון של-תימן שהיא ללא תערובת חמרים נוספים אסורים, אבל במצויה בזמנינו בלא"ה יש חששות אחרים וכדלקמן סעיף כ"ב, וברור שהיא אסורה. עכ"ל.

ויעו"ש בעני יצחק אות מ"ה שהאריך לבאר שרשי דין זה ומנהגינו יעו"ש. עוד כתב שם וז"ל: גם "לבן" של-גויים נהגו בקהילותינו להתיר. אלא אם כן כשהיה חשש תערובת איסור, נעשתה השגחה קבועה על הכנתו ומכירתו. ועיין שו"ת הרדב"ז חלק ו' סימן שני אלפים רצ"א, ושו"ת חוט המשולש סימן ל"ג, וכפ החיים ס"ק מ"ט נ'. וזה לשון הר"א ערוסי הלוי זצ"ל בספרו יורה חטאים פרק ה' אות ה', בעוה"ר רוב יהודי תימן אין פרנסתם בביתם להישמר מגיעולי גויים ולעבוד עבודת השם בקדושה ובטהרה. אבל עונותינו הטו אלה, וחטאתינו מנעו הטוב ממנו. אבל תקנה יש לאותן הגולים, שבועים וחדשים ור"ל הנוודים וגולים מחוץ לביתם, ושהים לצורך מלאכתם ופרנסתם אצל הגויים לפעמים כמה שבועות או אפילו כמה חדשים. יב"ן, ואוכלים מלחמם הנעשה בכליהם. שכל יהודי ההולך לגלות, מוליך טליתו ותפילתו וסידור התפילה כדי להתפלל. ומוליך לו כוס לשנתות בו וקערה ליתן לו מאכל לבדו. כי לא יוכלו הערבים לאכול את העברים לחם כי תועבה היא להם. ומצד חלב וחמאה וכל מיני תבשיל שנתבשל בכליהם, יש לנו צד היתר, דספק כליהם אינן בני יומן. ואנחנו לא נדע מה נעשה. כי גזרה חכמתו יתברך ונחיה ולא נמות, גם אנחנו גם נשינו גם טפינו. ודיו לאבל שיעמוד באבלו, דקשין מזונותיו של-אדם בקריעת ים סוף עכ"ל. וע"ע לעיל הערה י"ט ד"ה בפרי.

בדרכיהם אתהלך...

התלאות בשליחות לאימאם (ח"ה)

בינתים שבו יחד, והקהל מחכים לשמוע בשורה טובה, בענין ההליכה בדרך. ולכן הגידו להם כל המעשה. וכששמעו שיש תקוה לנסוע, שמחו כולם שמחה גדולה, לפי שחשבו שמא נחזור הביתה חס ושלום בידים ריקניות משם. ולכן הסכימו שלא יתנו שנת לעיניהם כל הלילה, עד שיבואו שני האנשים המלוים בסוף הלילה. אחרי כן פתחו בדברים, אשר לפיהן יפתרו כמה עניני סכסוכים בין הכלל ובין הפרט. ובעזרת השם ב"ה, נפתרו כמה סכוכים ומחלוקות. ומכללם סדור לימוד התינוקות, על ידי מכתב בחתימת כולם, ומי שיפר הרשום יקבל עונש. וכיון שהגיע הזמן הקבוע לנסוע, באו שני המלוים מאליהם לקרוא לנו לנסיעה, אבל כבר היינו מוכנים והפרדות חבושות היטב. ותכף עמדנו ויצאנו לדרך בעוד לילה, ונסענו דרך ירידה בהר הנקרא חבור עד חום היום.

המשך אי"ה בל"ג בשבוע הבא

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,
 דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,
 יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב **שלום** בן יוסף **תורכי** זצ"ל היה מחכמי צנעא לפני כמאתים וחמישים שנה. הוא חתום על שטר פסק דין העוסק במס שחיטה בקופת הצדקה ובמס אשר שילמו יהודי צנעא מידי חודש.

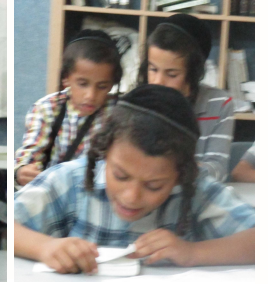
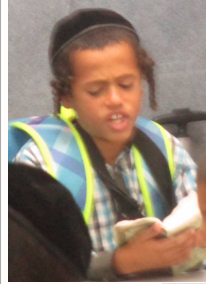
תנצב"ה

אחת מהעוגות הרבות, אשר עושות אמהות יקרות לרגל סיום לימוד פרשה

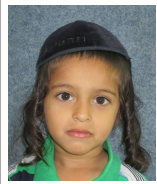
תפארת בנים

לא פוסחים על שום חלק בתורה לומדים שירה מתוך הזיוון בכל יום שישי בנוסף לכל השירה המקובלת בתלמודי התורה

להתרגש כל פעם מחדש! ילדים בגילאי 3-4-5 עלו לקרוא בס"ת בשמחת תורה 'ולאשר אמרי כמנהג אבותינו הקדושים, הלא המה הילדים הצדיקים:

יונתן צברי נ"י ניסים חסיד נ"י שר שלום שמחי נ"י יאיר צברי נ"י אחיאל שמחי נ"י מאיר עוזירי נ"י אשר וקחי נ"י הראל ושדי נ"י אלעזר ססה נ"י אליהו חסיד נ"י

יה"ר שיגדלו במעלות התורה והיראה בדרך ישראל סבא, והיו תלמידי חכמים נבונים וידועים, מאירים בתורה ובמעשים טובים כאבותינו הקדושים והטהורים.

התודה... הברכה...

לידידנו משכבר הימים, נושא ונותן ומחזק ידי התורה ברבים, ואף ידו נטויה לחזק לימוד התשג"ר בדרכי אגותינו הקדושים, מסורת בת אלפי שנים,

ה"ה **שגיב מחפוד** הי"ץ יחא רעוא שיתמלאן כל משאלות לבו לסובה, ויראה כל זרעו הולך בדרך ישראל סבא, בבריאות איתנה ונהורא מעליא, ואריכות ימיא ושניא, וירבה זרעו כחול ימא וטוביא דבשמיא, ויזכה להמשיך להגדיל תורה ולהאדירה, אכ"ר.

תלמוד תורה וגנו ילדים "עטרת חיים"

לבני תורה ק"ק תימן אלעד ת"ו

משתתפים בשמחת הרבנית **עדני** תליט"א

וכל שאר בני המשפחה הי"ו לרגל סיום כתיבת והכנסת

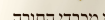
ספר תורה

לעילוי נשמתו של ראש המשפחה מורינו ורבינו הגאון הגדול

הרב **חיים עדני** זצ"ל

מרא דאתרא דאליכין מתמכין אורייתא

זה"ר שייזכו להמשיך להגדיל תורה ויראה בדרך מורינו ורבינו ע"ה, אשר פעל ללא ליאות וביצר חומות הקדושה, ופרץ בתורתו ימה ונגבה צפונה וקדמה, יהיה לימוד התורה לעילוי נשמתו

מוקדי מוכדי התורה הצוות החינוכי, ההורים ותלמידים והצב"א אליהו נהרי יצ"ו מנהל המוסדות

הערות, הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או רמט"ב. e0504150896@gmail.com

לזש"ק יובל בן דוד ורות בת זכריה

לזש"ק שלום בן יעקב ומירב טליה בת מנשה